

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-264/09-07

Název školy: **Základní škola waldorfská České Budějovice o.p.s.**
Adresa: Pod Stromovkou 201, 370 01 České Budějovice
Identifikátor: 651040621
IČ: 28068769
Místo inspekce: M. Chlajna 23, České Budějovice
Termín inspekce: 9.–11. června 2009

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika školy

Základní škola waldorfská České Budějovice o.p.s., Pod Stromovkou 201, České Budějovice, je právnická osoba vykonávající činnost základní školy, školní družiny a mateřské školy. Zřizovatelem školy je W collegium o. s., Zavadilka 2166, 370 05 České Budějovice. Škola zahájila svoji činnost 1. 9. 2008 jako nový subjekt. Školu navštěvuje 77 žáků. V tomto školním roce byly zřízeny celkem 4 třídy pro 1., 2., 3. a 6. ročník. Žáci jsou vzděláváni podle školního vzdělávacího programu.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Škola jako nový subjekt obdržela v začátku své činnosti od KÚ Jihočeského kraje dotaci ve výši 60 % svých nákladů. Významným zdrojem krytí neinvestičních nákladů se staly finanční prostředky ze sponzorských darů a účelových neinvestičních dotací, k jejichž získávání škola velice aktivně přistupuje.

Škola má příkladně zpracované všechny účetní dokumenty, ale vzhledem ke krátkému časovému období činnosti školy nelze hodnotit její vývojové trendy v hospodaření.

Celkově má škola potřebné zdroje pro zajištění školního vzdělávacího programu.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Škola v praxi uplatňuje rovný přístup ke vzdělávání. Informuje o své vzdělávací nabídce, dodržuje zákonné podmínky při **přijímání žáků ke vzdělávání**. Vzhledem k tomu, že škola poskytuje alternativní základní vzdělávání, nemá stanovený školní obvod. Přijímání žáků probíhá formou pohovoru a seznámení rodičů i budoucího žáka s filozofií školy a systémem výuky. Přijímání žáků ke vzdělávání ve školním roce 2007/2008 proběhlo plně v souladu s právními předpisy. Školní matrika je vedena v elektronické i písemné podobě. Záznamy údajů a jejich změny jsou prováděny v požadovaných termínech.

Škola podporuje všestranný rozvoj žáků s důrazem na zohledňování **vzdělávacích potřeb** každého jednotlivce. V letošním školním roce škola integruje 3 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Při jejich vzdělávání spolupracují s třídními učiteli 3 asistenti pedagoga. Vyučující byli patřičně proškoleni, pro integrované žáky jsou vypracovány individuální vzdělávací plány.

Škola nabízí základní **poradenské služby** žákům a rodičům. U žáků s vývojovými poruchami učení a s problémy ve výuce škola postupuje individuálně. Činnosti výchovného poradce vykonává ředitelka ve spolupráci s třídními učiteli. Rovněž prevencí sociálně patologických jevů ve škole se zabývají vzhledem k malému kolektivu a systému vzdělávání všichni vyučující. Na pravidelných kolegiích systematicky řeší výchovné a vzdělávací problémy jednotlivých žáků. Třídní učitelé spolupracují s odbornými pracovišti a koordinují činnost všech vyučujících ve své třídě.

Škola cílevědomě uplatňuje rovný přístup ke vzdělávání, usiluje o vyrovnání vzdělávacích příležitostí, zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivců.

Vedení školy

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám zařazení do rejstříku škol, výuka probíhá podle **platných učebních dokumentů**. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále jen ŠVP) je zpracován v souladu s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Funkčně a cíleně začleňuje do vzdělávání principy waldorfského školství, vychází z objektivních reálných podmínek, ale i příležitostí školy. ŠVP pro zájmové vzdělávání ve školní družině je rovněž zpracován na velmi dobré úrovni.

Koncepční záměry školy a deklarované cíle vycházejí ze zásad waldorfské pedagogiky. Základní vizí je vytvořit otevřenou školu, která je plnohodnotnou součástí školského systému regionu a kvalitní vzdělávací alternativou tradičního pojetí vzdělávání. Škola chce rovnoměrně rozvíjet pohybové, intelektuální, umělecké i sociální potřeby dětí prostřednictvím specifických pedagogických postupů a poskytnout žákům a učitelům vstřícné, příjemné prostředí s otevřenou komunikací. Postupným cílem je každoroční navýšení počtu tříd o jednu tak, aby každý ročník měl jednu třídu. Při plánování rozvoje konkrétních vzdělávacích oblastí škola využívá zatím dílčí výsledky vlastního hodnocení a inovační návrhy pedagogických pracovníků. Některé z těchto návrhů byly realizovány formou školních projektů. Je zřetelná návaznost mezi koncepčními záměry, vlastní zpětnou vazbou a přijatými opatřeními.

Ředitelka školy splňuje zákonem stanovené předpoklady pro výkon funkce. V současné době se účastní bakalářského studia školského managementu. Organizační struktura školy je přehledná a funkční. Pracovní náplně zpracované pro všechny pracovní pozice jasně vymezují kompetence a zodpovědnost jednotlivých pracovníků. Řízení je vzhledem k velikosti školy realizováno zejména přímým každodenním kontaktem, ale je zajištěno a podpořeno zpracovaným systémem vnitřních norem. Aktuální problematika a zásadní dokumenty

a záležitosti týkající se podmínek, kvality a průběhu vzdělávání jsou projednávány pravidelně každý týden na schůzkách pedagogického sboru a dále pak celkově na pedagogických radách. Ředitelka podporuje odborný růst učitelů, vytváří velmi dobré podmínky pro jejich další vzdělávání. Z vnitřních dokumentů i hospitační činnosti je zřejmé, že nejen ředitelka, ale všichni učitelé sledují a podporují realizaci ŠVP. Ředitelka vytváří příznivé podmínky pro práci školské rady a poskytuje jí potřebné informace a dokumenty.

Vnitřní i vnější informační systém školy využívá všechny běžné postupy pro přenos informací včetně prostředků ICT (e-mail, telefonické předávání zpráv mezi rodiči). Každý měsíc je pořádána schůzka s rodiči. Škola se velmi dobře prezentuje vlastními webovými stránkami. Ředitelka školy pravidelně sleduje úroveň výuky, hospodaření a dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů. Zjištění z kontrol jsou projednávána a tvoří podklady pro opatření ke zvyšování kvality školy. Hospitační činnost ředitelky je cíleně zaměřena na metody a formy práce, na práci se žáky vyžadující speciální přístup a realizaci ŠVP. Naplňování zásad waldorfské pedagogiky a příslušných metodických postupů průběžně kontrolují mentoři z partnerské školy v rámci mezinárodní spolupráce waldorfských škol (udržení standardu waldorfské školy).

Vedení školy je efektivní. Jeho základy tvoří promyšlená pravidla, otevřená komunikace a týmová spolupráce učitelů.

Předpoklady pro řádnou činnost školy

Škola má velmi dobré **personální podmínky**, personální rizika jsou ředitelkou sledována a minimalizována. Výuku zajišťuje 8 pedagogických pracovníků, mimo jednoho pracovníka všichni splňují požadovanou odbornou kvalifikaci. Součástí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je pravidelné každoroční vzdělávání učitelů waldorfských škol (interní setkávání učitelů waldorfských škol, 3letý seminář pro třídní učitele, týdenní stáž v partnerské škole). Školící akce jsou zaměřené na metody waldorfské pedagogiky, změny ve vzdělávání související se zaváděním ŠVP (zejména inovativní formy a metody práce), na prohlubování odbornosti a specializační studium učitelů. Během celého roku učitelé absolvují přednášky ze speciální pedagogiky. Další vzdělávání pedagogů jako celek umožňuje profesní růst učitelů, odpovídá koncepčním záměrům školy a podporuje realizaci ŠVP.

V provozu školy jsou pro vzdělávání vytvořeny **bezpečné podmínky** a je podporován zdravý vývoj žáků. Žáci jsou pravidelně poučováni o zásadách bezpečného chování a jednání ve škole i na akcích pořádaných školou. Příčiny úrazů jsou sledovány a jsou přijímána opatření k posílení prevence úrazovosti. Školní řád v souladu se zákonnou normou upravuje práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání. Základem prevence sociálně patologických jevů je vedení žáků ke smysluplnému využívání času, otevřená komunikace, spolupráce učitelů navzájem a s rodiči žáků.

Materiální a finanční podmínky umožňují škole realizovat vzdělávací programy. Škola sídlí v pronajatých prostorách jiné základní školy. Jsou zřízeny čtyři kmenové třídy, dále jsou k dispozici dílny pro rukodělné činnosti, zázemí pro učitele, tělocvična, venkovní hřiště a pozemky. Počítačová technika je využívána učiteli pro přípravu výuky, v souladu se vzdělávacím programem žáky zatím ne. Vnitřní prostory tříd a prostory školy jsou velmi pěkně upravené a pro žáky esteticky i didakticky podnětné. Vybavení pomůckami je vzhledem k prvnímu roku existence školy spíše nadstandardní.

Škola má všestranně velmi dobré podmínky pro svou činnost, vzdělávání se uskutečňuje v bezpečném prostředí.

Průběh vzdělávání

Organizace vzdělávání vychází z principů waldorfské pedagogiky. Vyučování hlavních předmětů probíhá v tzv. epochách, v nichž je intenzivně probíráno dané téma učiva. Hlavní vyučování má stanovenou strukturu zahrnující část rytmickou, vyučovací a vyprávěcí. Naplňování cílů ŠVP se projevuje zařazováním forem a metod činnostního učení. Od 1. ročníku je zařazena výuka německého jazyka.

Podpora rozvoje osobnosti žáka pedagogem je jeden ze stěžejních cílů waldorfské pedagogiky. Metody výuky zohledňovaly a rozvíjely různé styly učení žáků. Žáci byli velmi dobře motivováni. Hospitované vyučovací jednotky byly dobře strukturované, značná pozornost byla věnována činnostnímu učení.

Projevy spoluúčasti, spolupráce a aktivity byly v průběhu vzdělávání výrazně podporovány. Žáci jsou vzdělávání v podnětném, vesměs tvořivém a upraveném prostředí, jsou motivováni průběžným hodnocením a zařazováním aktivizujících forem práce. Pro sledovanou výuku byla charakteristická vstřícná komunikace mezi vyučujícími a žáky a individuální přístup k potřebám žáků. Ti v navštívených hodinách pracovali v tempu přiměřeném svým možnostem. Běžně byly uplatňovány metody výuky, které podporují rozvoj komunikativních a sociálních kompetencí žáků.

Hodnocení žáků probíhalo podle jasně stanovených pravidel, ve sledované výuce byla patrné soustavné vedení žáků k sebereflexi a vzájemnému hodnocení. Při celkovém hodnocení škola využívá dílčí podklady, které průběžně zpracovávají třídní učitelé. Charakteristickým rysem vzdělávání ve waldorfské škole je propracované podrobné slovní hodnocení žáků.

Průběh vzdělávání podporuje všestranný rozvoj osobnosti žáků.

Partnerství

Škola již v prvním roce své existence navázala kontakty s řadou partnerů a chce nadále rozvíjet spolupráci, která je pro školu přínosem. Obvyklá je spolupráce se správní radou (zřizovatelem) a školskou radou. Příkladem dobré praxe je spolupráce s rodiči žáků, která je velmi pestrá a podporuje jak sociální začlenění žáků a vzájemnou komunikaci uvnitř školy i mimo ni, tak samotný proces výuky. Dále škola spolupracuje s jinými školami v regionu, waldorfskou mateřskou školou, pedagogicko-psychologickou poradnou, umožňuje hospitační činnost studentů Jihočeské univerzity. Velký význam mají pro školu profesionální kontakty s partnerskou waldorfskou školou v německém městě Prien am Chiemsee (metodické konzultace, materiální pomoc, naplánovány jsou výměnné pobyty).

Spolupráce s partnery je v prvním roce existence školy nadstandardní a významně napomáhá rozvoji školy.

Projevy dosahování úrovně klíčových kompetencí prostřednictvím vzdělávacího obsahu

Rozvoj klíčových kompetencí a zajištění **zvyšování funkční gramotnosti žáků** je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu. Vzdělávání žáků celkově směřuje k postupnému získávání kompetencí významných pro další život žáků v souladu s cíli základního vzdělávání a ŠVP. Ve sledovaných hodinách měli žáci mnoho příležitostí k aktivnímu zapojení do činností, jejichž prostřednictvím rozvíjeli kompetence zejména komunikativní, sociální a personální, pracovní, ale i další. Byl cíleně vytvářen prostor pro individuální vzdělávací potřeby žáků. Z hospitační činnosti vyplynulo, že využití přímé metody ve výuce německého jazyka přináší výborné výsledky.

Výchova ke zdraví průřezově doplňuje školní vzdělávací program a prolíná řadou činností školy. Žáci se zapojují do dílčích projektů s tematikou zdravého životního stylu (projektový týden).

Předmět informatika je zařazen do vyšších ročníků 2. stupně, v tomto školním roce není vyučován. V souladu se zásadami waldorfské pedagogiky se žáci seznamují nejdříve s přirozeným světem a svými sociálními a tvůrčími schopnostmi, teprve poté s využíváním informačních a komunikačních technologií.

Vzdělávání výrazně podporuje rozvoj klíčových kompetencí. Škola usiluje o vyvážený rozvoj rozumových, kreativních, uměleckých, praktických a sociálních dovedností.

Výsledky vzdělávání žáků na úrovni školy

Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků prostřednictvím průběžné hodnocení, pro které jsou vypracována podrobná pravidla, ve výuce je kladen důraz na každodenní sebehodnocení žáků. Pro porady a pedagogické rady třídní učitelé připravují vyhodnocovací zprávy o průběhu a výsledcích vzdělávání jednotlivých žáků. Každý měsíc se koná prezentace tříd, hodnotí se individuální pokrok a výsledky jsou formou vystoupení žáků prezentovány rodičům. Žáci se již zapojili do různých přehlídek škol a festivalů zájmových činností (recitace, divadlo).

Škola sleduje úspěšnost žáků průběžně, cíleně a systematicky.

Celkové hodnocení školy

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol. Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zásadami a cíli školského zákona, výuka probíhá na základě platných učebních dokumentů. Škola respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělávání a zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivce podle příslušných právních předpisů. Dodržuje stanovené podmínky pro přijímání žáků ke vzdělávání.

Škola využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Má dostatečné množství materiálních a finančních zdrojů pro realizaci obsahu vzdělávání.

Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající ze školského zákona. Týmová spolupráce všech pracovníků pozitivně ovlivňuje proces vzdělávání. Informace o průběhu, podmínkách a výsledcích vzdělávání jsou pravidelně a systematicky vyhodnocovány. Škola zajišťuje bezpečnost žáků, podporuje zdravý životní styl, preventivní strategie umožňuje účinně předcházet sociálně patologickým jevům včetně šikany.

Realizovaný školní vzdělávací program je v souladu se zásadami a cíli platného školského zákona a Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Škola podporuje všestranný rozvoj osobnosti žáka. Nabízí řadu tradičních i specifických školních a mimoškolních aktivit, kterými podporuje a příznivě ovlivňuje osobnostní rozvoj žáků. Velmi zodpovědně se zabývá potřebami žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou podrobně zpracována a jsou v praxi realizována. Formy a metody výuky výrazně přispívají k rozvoji klíčových kompetencí žáků, podporují aktivní učení žáků, důležité místo má hodnotící složka výuky. Spolupráce s partnery, zejména s rodiči žáků je pro školu velmi přínosná. Výrazně pozitivní činností je aktivní a úspěšné vyhledávání příležitostí pro získání finančních prostředků od sponzorů a formou projektů. Vstřícné klima školy podporuje pozitivní mezilidské vztahy a žádoucí společenské postoje.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zakládací smlouva obecně prospěšné společnosti: Základní škola waldorfská České Budějovice o. p. s. ke dni 10. 10. 2008
2. Výpis z rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Českých Budějovicích, oddíl O, vložka 142, ze dne 30. 1. 2009
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 16 848/2008-21 ze dne 22. 8. 2008 s účinností od 1. 9. 2008
4. Jmenování na pracovní místo vedoucího zaměstnance ze dne 16. 7. 2008, vydané správní radou obecně prospěšné společnosti
5. Školní matrika základní školy
6. Pracovní náplně pedagogických pracovníků
7. Provozní a pedagogická pravidla na školní rok 2008/2009
8. Školní řád pro školní rok 2008/2009 ze dne 1. 9. 2008 včetně Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků základní školy
9. Organizační zabezpečení školního roku 2008/2009 ze dne 1. 9. 2008
10. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2008/2009
11. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti, výstupy z hospitační činnosti
13. Minimální preventivní program pro tento školní rok 2008/2009
14. Koncepce výchovy ke zdraví a ke zdravému způsobu života 2008–2010
15. Koncepce výchovy ke zdravému způsobu života na školní rok ze dne 1. 9. 2008
16. Struktura vlastního hodnocení školy pro období 2008/2009 – 2009/2010
17. Dokumentace ke školním projektům
18. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2007
19. Školní vzdělávací program pro školní družinu při Základní škole waldorfské České Budějovice o.p.s.
20. Učební plán školy, tematické plány učiva včetně časového rozvržení
21. Protokoly ze zasedání školské rady za školní rok 2008/2009
22. Organizační řád školy (soubor vnitřních směrnic), organizační schéma
23. Organizační statut školy
24. Individuální vzdělávací plány žáků, školní rok 2008/2009
25. Kniha úrazů, záznamy o školním úrazu, školní rok 2008/2009
26. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2008, zpracovaná dne 31. 3. 2009
27. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2008
28. Rozvaha v plném rozsahu sestavená k 31. 12. 2008
29. Hlavní kniha za rok 2008

30. Účtová osnova
31. Avízo o poskytnutí neinvestiční dotace na rozvojový program „Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením v soukromých školách pro 2. etapu září až prosinec roku 2008“
32. Finanční vypořádání dotací poskytnutých soukromým školám, předškolním a školským zařízením za rok 2008, ze dne 29. 1. 2009
33. Smlouva o poskytnutí dotace mezi KÚ Jihočeského kraje a školou, ze dne 25. 4. 2008
34. Výkaz o školní družině – školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. 10. 2008
35. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2008
36. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2008
37. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1.–4. čtvrtletí 2008

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 01 České Budějovice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, Česká školní inspekce hodnotí činnost školy jako lepší než průměrnou.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PhDr. Jana Bartošová

.....

Bc. Marie Jozová

.....

PaedDr. Alena Stachová

.....

České Budějovice dne 25. června 2009

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Milena Vlčková

.....

České Budějovice dne 26.6.2009

Připomínky ředitele školy

Datum	Text
	Připomínky nebyly podány.